

Social- och omsorgsnämnden

Tid

13:30-14:30

Plats

Sammanträdesrum Getaryggen

Beslutande ledamöter

Jerry Karjalainen (V) (ordförande)
Nils-Olof Tivemyr (C) (vice ordförande)
Pernilla Ljungstedt (C)
Birgitta Pettersson (KD)
Kristina Bruus (KD)
Ingegerd Magnusson (S)
Geoffrey Lameck (M)
Paul Särnholm (C) ersätter Jeanette Günther (C)
Miriam Baluka Kulaba Malingha (S)
Kenth Gustafsson (S) ersätter Tina Johansson
(S) (2:e vice ordförande)
Anette Schön (KD)

Ej tjänstgörande ersättare

Monica Karlsson (V)

Övriga

Jan Hallemark (controller)
Annette Gustafsson (nämndsekreterare)

Protokollet innehåller paragraferna §§74-84**Ordförande**_____
Jerry Karjalainen**Justerare**_____
Ingegerd Magnusson**Sekreterare**_____
Annette Gustafsson

Social- och omsorgsnämnden

Laxå kommun		ANSLAG/BEVIS	
Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.			
Styrelse/Nämnd	Social- och omsorgsnämnden		
Sammanträdesdatum	2025-09-30		
Datum för överklagan	2025-10-03	till och med	2025-10-27
Förvaringsplats för protokollet	Kommunkontoret		
Underskrift/anslaget av	Annette Gustafsson		

Justerare signatur	Utdragsbestyrkande
--------------------	--------------------

Ärendelista

- § 74 Godkännande av dagordning
- § 75 Val av justerare.
- § 76 Platssituationen 2025
- § 77 Delårsrapport 31 augusti 2025
- § 78 Revidering av styrdokument för systematiskt kvalitetsarbete
- § 79 Insatser utan behovsprövning – trygghetslarm och mattjänst
- § 80 Rehabiliteringsprojekt 2026
- § 81 Svar på ledamotsinitiativ om två semesterperioder
- § 82 Sammanträdesdagar 2026 för social- och omsorgsnämnden
- § 83 Delegationsbeslut 2025
- § 84 Meddelanden 2025

Justerare signatur	Utdragsbestyrkande
--------------------	--------------------

§ 74 - Godkännande av dagordning

Beslut

Punkt 3, 4, 11 stryks därefter fastställer social- och omsorgsnämnden upprättad dagordning.

Justerare signatur	Utdragsbestyrkande
--------------------	--------------------

§ 75 - Val av justerare.

Beslut

Social- och omsorgsnämnden utser Ingegerd Magnusson (S) till justerare.
Justerings sker på kommunkontoret klockan 10.00 den 3 oktober 2025.

Justerare signatur	Utdragsbestyrkande
--------------------	--------------------

§ 76 – Platssituationen 2025

Dnr SON 2025-4

Sammanfattning av ärendet

Platssituationen vecka 40

Förstärkt avdelning: Lediga platser 1 och inga individer i kö

Somatik inga lediga platser och 1 i kö

6 pågående utredningar för ansökan om särskilt boende

7 belagda platser på korttidsboende

Beslutsunderlag

- Platssituationen SON vecka 40

Beslut

Social- och omsorgsnämnden godkänner informationen och noteras i protokollet.

Justerare signatur	Utdragsbestyrkande
--------------------	--------------------

§ 77 – Delårsrapport 31 augusti 2025

Dnr SON 2025-6

Sammanfattning av ärendet

Social- och omsorgsnämnden redovisar ett underskott med 5 893 tkr. Prognosen för helåret beräknas till ett underskott på 7 215 tkr.

Socialchef och övergripande funktioner redovisar ett underskott med 341 tkr. Äldreomsorgen redovisar ett underskott med 3 920 tkr och IFO/LSS redovisar ett underskott med 2 068 tkr. Planeringsreserven redovisar ett överskott på 436 tkr.

Övergripande social- och omsorgsnämnden

Det finns mindre avvikelser när det gäller MAS/MAR/hjälpmedelstekniker med ett överskott på 110 tkr eftersom SON inte längre köper in tjänsten hjälpmedelstekniker från april månad. Helårsprognosen ligger på ett underskott på 50 tkr där den största orsaken är högre personalkostnader för digitaliseringsledare.

Äldreomsorgen

Verksamheten präglas av höga kostnader för vakanta lägenheter på Björkhagen med 878 tkr mot en nollbudget i år. Beräknat utfall är 1 300 tkr. Avtalet är uppsagt 2024 men utgår först från och med 2027. Inom HSL har det varit stor omsättning av sjuksköterskor. Sju vakanser täcks av ett antal bemannings-sjuksköterskor.

Beläggningen på särskilt boende har varit mindre god under andra tertialet efter många avlidna under försommaren. Beslut togs i mars att en somatikavdelning ska omvandlas till demensavdelning så snart det är möjligt under året.

Individ- och familjeomsorgen och LSS-verksamheten

Inflödet av orosanmälningar till barn och unga-enheten ökade under våren. Under våren blev socialtjänsten tvungen att göra flera placeringar, en LVU-placering på SIS-hem, en familjehemsplacering, en placering på HVB och en skyddsplacering. Under sommaren har

Justerare signatur	Utdragsbestyrkande

Social- och omsorgsnämnden

både LVU-placeringen och skyddsplaceringen upphört för Laxås del vilket medfört minskade kostnader och bättre prognos för årets utfall med betydande belopp.

Köp av konsulentstödda placeringar minskade kraftigt under hösten 2024. Det innebär en prognos på ett stort överskott i år på 3 740 tkr efter avslutade ärenden inom LVU och HVB.

Fyra externa LSS placeringar varav ett nytt ärende från maj till en kostnad av 5 400 kr/dygn ger i prognos ett underskott på 2 000 tkr.

Budgeten för försörjningsstöd höjdes med 750 tkr till 3 050 tkr, jämfört med 2024. Utfallet per 31 augusti är enligt budgeten och helårsprognosen är ett utfall i enlighet med budgeten.

Personalkostnader

Personalkostnaderna totalt sett är högre än budget med 5 549 tkr för perioden och beräknat utfall är 7 969 tkr högre än budget.

Efter hösten 2024 då hemtagning från konsulentstödda placeringar till kostnadseffektiva familjehem genomfördes har utfallet för uppdragstagare medfört ett underskott med 1 535 tkr. Prognosen är ett underskott med 2 302 tkr.

Övriga personalkostnader har ett underskott på 4 014 tkr och en helårsprognos på ett underskott med 5 667 tkr. De tre största orsakerna är beslut om öppning av demensavdelning i höst vilket kräver mer personalresurser med 300 tkr. Anställning av hjälpmedelstekniker medför ett underskott på 385 tkr och projektanställning av digitaliseringsledare SON medför ett underskott med 565 tkr.

Planeringsreserven beräknas att förbrukas under året.

Yrkanden

Ordförande Jerry Karjalainen yrkar på en ändring till beslut.

Social- och omsorgsnämnden godkänner delårsrapporten och överlämnar den till kommunstyrelsen.

Social- och omsorgsnämnden uppmanar verksamheten till ekonomisk återhållsamhet.

Birgitta Pettersson (KD), Annette Schön (KD), Geoffrey Lamek (M) samt Kristina Bruus (KD) bifaller Jerry Karjalainens förslag.

Kent Gustafsson (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Mirjam Baluka Kulaba Malingha (S) och Ingegerd Magnusson (S) bifaller Kenth Gustafssons yrkande.

Justerare signatur	Utdragsbestyrkande
--------------------	--------------------

Social- och omsorgsnämnden

Beslutsgång

Ordförande finner att det finns ett ändringsyrkande från Jerry Karjalainen (V) och ett bifallssyrkande från Kenth Gustafsson (S). Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att social- och omsorgsnämnden beslutar enligt Jerry Karjalainens (V) förslag.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse - Delårsrapport social- och omsorgsnämnden 31 augusti 2025 daterad 23 september 2025
- Delårsrapport social- och omsorgsnämnden 31 augusti 2025, bilaga till tjänsteskrivelse daterad 23 september 2025

Beslut

Social- och omsorgsnämnden godkänner delårsrapporten och överlämnar den till kommunstyrelsen.

Social- och omsorgsnämnden uppmanar verksamheten till ekonomisk återhållsamhet.

Reservation

Kenth Gustafsson, Miriam Baluka Kulaba samt Ingegerd Magnusson reserverar sig mot Jerry Karjalainens förslag.

Justerare signatur	Utdragsbestyrkande
--------------------	--------------------

§ 78 – Revidering av styrdokument för systematiskt kvalitetsarbete

Dnr SON 2025-55

Sammanfattning av ärendet

Socialstyrelsen har beslutat att kommunernas socialtjänst måste ha ett ledningssystem. Vad som gäller står i "Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete", SOSFS 2011:9.

En verksamhet ska uppfylla de krav och mål som gäller enligt de lagar och andra föreskrifter som finns samt de beslut som meddelats med stöd av sådana föreskrifter. God kvalitet inom social- och omsorgsnämndens verksamhetsområde innefattar bland annat rättssäkerhet, bemötande, delaktighet och att verksamhetens insatser ges i enlighet med de mål och övriga bestämmelser som lagar och föreskrifter anger.

Syftet med ett ledningssystem är att ledningen i kommunen ska kunna styra verksamheten så att rätt sak görs på rätt sätt och vid rätt tillfälle och det ska omfatta verksamhetens alla delar. Den som bedriver verksamheten ska med stöd av ledningssystemet planera, utföra, följa upp och åtgärda. Från de krav och mål som ställs tas de processer och rutiner fram som behövs för att utveckla och säkra kvaliteten i verksamhetens olika delar. Det är processerna och rutinerna som är ledningssystemet grundläggande delar. Ledningssystemet anger också hur uppgifterna är fördelade i verksamheten då en viktig grund för ett välfungerande kvalitetsarbete är att det finns en tydlig och klar ansvarsstruktur där ansvar och befogenheter klart framgår. Ledningssystemet gör det möjligt att hålla ordning och reda i verksamheten så att händelser som kan leda till vårdskador, missförhållanden eller andra avvikelser kan undvikas. Brukare ska ges möjlighet att vara delaktiga och personal ska vara delaktiga i kvalitetsarbetet, som ska dokumenteras och kontinuerligt följas upp.

Den 1 juli 2025 trädde en ny socialtjänstlag i kraft. Kraven på kvalitetsarbetet är oförändrade, men ger anledning att revidera styrdokumentet med nya lagparagrafer samt innehållsmässigt för att motsvara 2025 års styrmödel.

Justerare signatur	Utdragsbestyrkande
--------------------	--------------------

Social- och omsorgsnämnden

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse - Revidering av styrdokument för systematiskt kvalitetsarbete daterad 23 september 2025
- Förslag till styrdokument för systematiskt kvalitetsarbete, bilaga till tjänsteskrivelse daterad 23 september 2025

Beslut

Social- och omsorgsnämnden beslutar att styrdokumentet för systematiskt kvalitetsarbete inom social- och omsorgsnämnden antas och gäller från och med 1 oktober 2025. Dokumentet ersätter tidigare styrdokument från 2021.

Justerare signatur	Utdragsbestyrkande
--------------------	--------------------

§ 79 – Insatser utan behovsprövning – trygghetslarm och mattjänst

Dnr SON 2025-72

Sammanfattning av ärendet

Den nya socialtjänstlagen ger inte utrymme för förenklad biståndshandläggning efter dess ikraftträdande den 1 juli 2025, utan antingen är en insats behovsprövad eller inte. Förändringen innebär att de tre insatser som tidigare varit föremål för förenklad biståndshandläggning: serviceinsatser inom hemtjänst för de som är 80 år och äldre, matdistribution för de som är 75 år och äldre och trygghetslarm, från och med 1 juli kräver fullständig utredning och biståndsbeslut.

Hemtjänsten är nu förberedd att från och med 1 november hantera trygghetslarm och matdistribution som en öppen, icke behovsprövad insats. Förändringen innebär att den enskilde kontaktar hemtjänsten direkt när behov uppstår, istället för att insatsen föregås av utredning och myndighetsbeslut. Insatserna omfattas av reglerna om dokumentationskrav.

Enligt nya socialtjänstlagen ska socialnämnden fatta beslut om vilka insatser socialtjänsten får ge utan behovsprövning. Det gjordes den 27 maj 2025. Förslaget är nu att ytterligare två insatser ska öppnas upp fr om 1 november 2025.

Yrkande

Jarry Karjalainen (V) yrkar på en ändring till beslut.

Trygghetslarm utan åldersbegränsning och mattjänst för seniorer över 75 år erbjuds utan föregående behovsprövning från och med 1 november 2025.

Beslutsgång

Ordförande finner att det finns ett ändringsyrkande från Jerry Karjalainen (V). Ordförande ställer frågan om nämnden beslutar enligt ändringsförslaget och finner att social- och omsorgsnämnden beslutar så.

Justerare signatur	Utdragsbestyrkande

Social- och omsorgsnämnden

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse - Beslut om insatser utan behovsprövning, trygghetslarm och mattjänst daterad 23 september 2025
- Insatser utan behovsprövning, trygghetslarm och mattjänst, bilaga till tjänsteskrivelse daterad 23 september 2025

Beslut

Social- och omsorgsnämnden beslutar att trygghetslarm utan åldersbegränsning erbjuds och mattjänst för seniorer över 75 år erbjuds utan föregående behovsprövning från och med 1 november 2025.

Justerare signatur	Utdragsbestyrkande
--------------------	--------------------

§ 80 – Rehabiliteringsprojekt 2026

Dnr SON 2025-114

Sammanfattning av ärendet

De demografiska prognoserna visar på en kraftig ökning av målgruppen 80 år och äldre och därmed en snabbt ökande behov av äldreomsorg, som kommer att bli utmanande för kommunen att hantera. Fler vårdplatser kommer att behöva tillskapas de närmaste åren, vilket kommer att innebära ökade kostnader, ett ökat personalbehov och höga investeringskostnader. Utmaningarna är nationella och därför pågår ett omfattande omställningsarbete inom både hälso- och sjukvården (god och nära vård) och socialtjänsten, där tidiga, lättillgängliga och förebyggande insatser kommer att vara nyckeln till att klara framtiden.

Verksamheten ser att vi har ett "fönster" 2026 där vi i projektform, inom befintlig budgetram, avser att prova ett nytt arbetssätt som är en av flera nycklar till att möta framtidens äldreomsorgsbehov. Genom att stärka det rehabiliterande arbetet i hemsjukvården och komplettera dagens tvärprofessionella team med fysioterapeutkompetens bör vi kunna bidra till förbättrad hälsa, funktionsförmåga och självständighet hos invånarna och möjliggöra hemmaboende under längre tid. Detta bör minska behovet av korttidsvård, särskilt boende och minska framtida omfattande kostnadsökningar. Målet är att vi redan under 2026 ska kunna se positiva effekter som motiverar att arbetssättet permanentas.

En projektplan är framtagen och presenterad för socialnämnden, kommunledning och fackliga organisationer. Risk- och konsekvensanalys och facklig samverkan har skett.

Social- och omsorgsnämnden föreslås att ge verksamheten i uppdrag att genomföra projektet.

Justerare signatur	Utdragsbestyrkande
--------------------	--------------------

Social- och omsorgsnämnden

Anteckning

Anette Schön (KD) Det bör ske ett nytt beslut om problem uppstår med rekrytering till projektet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse - Rehabiliteringsprojekt 2026 daterad 23 september 2025
- Projektplan teamsamverkan, bilaga till tjänsteskrivelse daterad 23 september 2025

Beslut

Social- och omsorgsnämnden ger verkamheten i uppdrag att genomföra projektet och återkomma med rapport i början av hösten 2026.

Justerare signatur	Utdragsbestyrkande
--------------------	--------------------

§ 81 – Svar på ledamotsinitiativ om två semesterperioder

Dnr SON 2025-87

Sammanfattning av ärendet

Den 27 maj lade socialdemokraterna fram ett ledamotsinitiativ med följande yrkanden: att en beräkning tas fram vad det kostar med två semesterperioder, tydligt beskriva för och nackdelar både för kommunen som arbetsgivare, personalen i sin helhet och den enskilde personalen samt vad som saknas och behövs för att genomföra två semesterperioder. Social- och omsorgsnämnden uppdrog åt socialchefen att bereda initiativet.

Ledningen för vård omsorg beslutade om övergång till tre semesterperioder 2023-11-23 efter utvärdering av tidigare års resultat och facklig samverkan. Även 2024 och 2025 års sommarbemanning med tre semesterperioder och lägre vikariebehov var utmanande. Ett beslut om återgång till två perioder skulle innebära att man ökar vikariebehovet. Finns inte semestervikarier att tillgå behövs andra lösningar och de är kostnadsdrivande. Med tidigare års ekonomiska analyser till grund är en kvalificerad bedömning att det skulle innebära merkostnader på mellan 2,3 och 3,6 mnkr.

Verksamheten har sedan flera år jobbat med att anpassa bemanningsplaneringen efter rådande förutsättningar. Det går inte att bortse från rådande kompetensförsörjningsutmaningar och arbetskraftsbrist, kompromissa med patientsäkerhet och kvalitet sommartid eller driva verksamhet utan budgettäckning. Arbetsgivaren behöver också eftersträva efterlevnad till semesterlagen och så långt som möjligt tillgodose medarbetares rätt till fyra veckors sammanhängande ledighet och återhämtning under juni, juli och augusti.

Mot ovanstående bakgrund står verksamhetsledningens bedömning fast och undertecknad föreslår därför att social- och omsorgsnämnden avslår ledamotsinitiativet.

Justerare signatur	Utdragsbestyrkande
--------------------	--------------------

Social- och omsorgsnämnden

Återremiss

Ingegerd Magnusson (S) yrkar att ärendet återremitteras för att få tydligt beskrivna för- och nackdelar för personalen i sin helhet och den enskilde personalen.

Motivering till återremiss

Vi saknar svar på tydligt beskrivna för- och nackdelar för personalen i sin helhet och den enskilde personalen. det är mest fokus på verksamhetseffekter och inte den enskilda individen och dess sociala påverkan.

Vår fråga om vad som saknas och behövs för att genomföra två semesterperioder läser vi- finns inga vikarier att tillgå, det behövs andra lösningar. vi undrar vilka lösningar? Vi är väl medvetna om den ekonomiska analysen på 2,3-3,6 miljoner.

Vad vi kan läsa i kostnaden är köp av semesterveckor. I samma summa är även administrativt stöd inräknat, och frågan väcks är tanken på summa den ligger på enskilt. en annan tanke som kommer är vilken kostnad 2 perioder landar på kontra 3 perioder utan semesterköp?

Ordförande Jerry Karjalainen bifaller Ingegerd Magnussons yrkande om återremiss.

Beslutsordning

Ordförande finner att det finns ett återremissyrkande. Ordförande ställer återremissen mot att ärendet ska avgöras idag och finner att nämnden beslutar att ärendet ska återremitteras.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse - Svar på ledamotsinitiativ om två semesterperioder
- Ledamotsinitiativ från socialdemokraterna om två semesterperioder

Beslut

Social- och omsorgsnämnden beslutar att ärendet ska återremitteras enligt Ingegerd Magnussons (S) förslag.

Justerare signatur	Utdragsbestyrkande
--------------------	--------------------

§ 82 – Sammanträdesdagar 2026 för social- och omsorgsnämnden

Dnr SON 2025-113

Sammanfattning av ärendet

Kommunens kalendarium 2026 grundas på 2025 års kalendarium.

2026 års sammanträdesdagar för social- och omsorgsnämnden är synkroniserade med kommunstyrelsens möten.

Social- och omsorgsnämndens sammanträden är förlagda till tisdagar och börjar klockan 13.30, samt avslutas senast klockan 16.30 om inget annat anges.

Sammanträdesdagar för social- och omsorgsnämnden år 2026:

10 februari
24 mars
28 april
26 maj
25 augusti
29 september
20 oktober
24 november

Sammanträdesdagar för social- och omsorgsnämndens socialutskott år 2026. sammanträdet börjar klockan 13.30 och avslutas senast 16.30.

3 februari
21 april
19 maj
9 juni
18 augusti
15 september
13 oktober
8 december

Justerare signatur	Utdragsbestyrkande
--------------------	--------------------

Social- och omsorgsnämnden

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse - Sammanträdesdagar 2026 för social- och omsorgsnämnden daterad 23 september 2025

Beslut

Social- och omsorgsnämndens sammanträdesdagar och socialutskott för 2026 fastställs enligt förslag.

Justerare signatur	Utdragsbestyrkande
--------------------	--------------------

§ 83 – Delegationsbeslut 2025

Dnr SON 2025-2

Sammanfattning av ärendet

Delegationsbeslut för perioden 2025-08-30 - 2025-09-30 delges nämnden.

Beslutsunderlag

- Delegationsbeslut om bostadsanpassningsbidrag..
- Delegationsbeslut barn och familj augusti 2025
- Delegationsbeslut LSS augusti 2025
- Delegationsbeslut omsorg augusti 2025
- Delegationsbeslut Psykiatri enheten augusti 2025
- Delegationsbeslut vuxen ekonomi augusti 2025
- Delegationsbeslut barn och familj augusti månad 2025
- Delegationsbeslut vuxen/ekonomi augusti månad 2025

Beslut

Social- och omsorgsnämnden beslutar att delegationsbesluten för perioden 30 augusti 2025 till 11 september är anmälda.

Justerare signatur	Utdragsbestyrkande
--------------------	--------------------

§ 84 – Meddelanden 2025

Dnr SON 2025-3

Sammanfattning av ärendet

Redovisning av meddelanden för perioden 2025-08-30 - 2025-09-23.

Beslutsunderlag

- Beslut om organisationsförändring LSS
- Kommunfullmäktige § 63 Avsägelse av samtliga uppdrag (MP)
- Kommunfullmäktige § 66 Rapport ej verkställda beslut 2025
- SSG 23 september 2025

Beslut

Social- och omsorgsnämnden noterar meddelandena till protokollet.

Justerare signatur	Utdragsbestyrkande
--------------------	--------------------